

CARINSKA ASIMETRIJA IN NJENE POSLEDICE ZA EVROPSKO SOLARNO INDUSTRIJO

MARTIN PODBREGAR, DAMJAN MALETIČ

Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede, Kranj, Slovenija
martin.podbregar@student.um.si, damjan.maletic@um.si

Prispevek obravnava carinsko asimetrijo v Evropski uniji, ki otežuje lokalno izdelavo fotovoltaičnih modulov: medtem ko so končni fotovoltaični paneli oproščeni carinskih dajatev (0 %), so ključne sestavne dele obremenjene z dajatvami do 7,5 % ter dodatnimi protidampinškimi ukrepi za uvoz iz Kitajske. Takšna ureditev povečuje stroške za evropske proizvajalce, krepí prevlado uvoženih proizvodov (več kot 90 % vgrajenih modulov) in prispeva k strmemu upadu domače proizvodnje solarnih celic in rezin, ki zdaj pokrivajo manj kot 2 % potreb. V prispevku so podrobno pregledani zgodovinski zaščitni ukrepi (med letoma 2013 in 2018), aktualni tržni kazalniki, vplivi na konkurenčnost, izguba zaposlitev ter napetosti med zaščito domače industrije in podnebnimi ambicijami EU. Zaključni del ponuja predloge za odpravo teh neskladij (med drugim začasne oprostitev, poenostavljene postopke in nove trgovinske dogovore), ki bi lahko zagotovili uravnotežen prehod k zeleni energiji in večjo energetska neodvisnost.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.fov.3.2026.48](https://doi.org/10.18690/um.fov.3.2026.48)

ISBN

978-961-299-124-1

Ključne besede:

carinska asimetrija,
fotovoltaični moduli,
protidampinški ukrepi,
domača proizvodnja,
zeleni prehod

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fov.3.2026.48](https://doi.org/10.18690/um.fov.3.2026.48)

ISBN
978-961-299-124-1

Keywords:

customs asymmetry,
photovoltaic modules,
anti-dumping,
domestic production,
green transition

CUSTOMS ASYMMETRY AND ITS CONSEQUENCES FOR EUROPEAN SOLAR INDUSTRY

MARTIN PODBREGAR, DAMJAN MALETIČ

University of Maribor, Faculty of Organizational Sciences, Kranj, Slovenia
martin.podbregar@student.um.si, damjan.maletic@um.si

The paper examines the customs asymmetry in the European Union that makes it difficult to manufacture photovoltaic modules locally: while finished PV panels are exempt from customs duties (0%), key components are subject to duties of up to 7.5% and additional anti-dumping measures on imports from China. This arrangement increases costs for European manufacturers, reinforces the dominance of imported products (more than 90% of installed modules) and contributes to the steep decline in domestic production of solar cells and wafers, which now covers less than 2% of needs. The paper examines in detail the historical safeguard measures (between 2013 and 2018), current market indicators, the impact on competitiveness, job losses and the tensions between the protection of domestic industry and the EU's climate ambitions. The final section offers proposals to address these discrepancies that could ensure a balanced transition to green energy and greater energy independence.

University of Maribor Press

1 Uvod

V zadnjih letih smo priča turbulentnemu dogajanju v svetovnem gospodarstvu - nenadna uvedba carin s strani ZDA, trgovinske vojne in ozemeljske aspiracije različnih velesil so vse dodobra pretresle bolj stabilne usmeritve zahodnih držav k trajnostnostnem poslovanju. V poplavi informacij in na trenutke celo zmed evropskih podjetji pa se le ta na dnevni ravni soočajo z bolj ezoteričnimi problemi, ki so posledica obsežne zakonodajne ureditve Evropske unije. Z enim izmed tovrstnih problemov se sooča evropska fotovoltaična industrija. Gre za asimetrijo na področju carinjenja uvoženih surovin za potrebe svoje proizvodnje.

Trenutna carinska tarifa po Kombinirani nomenklaturi za leto 2025 določa ničelno stopnjo za solarne celice in fotovoltaične module ne glede na poreklo, kar močno olajša uvoz poceni izdelkov iz Azije. Nasprotno pa komponente – solarno steklo, laminacijske (*ang. backsheet*) folije in aluminijasti okvirji – nosijo dajatve med 3 % in 7,5 %, pri uvozu iz Kitajske pa se jim pridružijo še protidampinške in izravnalne dajatve, ki pogosto presegajo 100 %. Ta asimetrija bistveno zvišuje stroške evropskim podjetjem, ki uvažajo komponente in jih v EU sestavljajo v module, medtem ko uvozniki končnih modulov nimajo teh bremen in imajo jasno konkurenčno prednost. Posledica je prevlada uvoza (več kot 90 % nameščenih modulov prihaja iz tujine, predvsem iz Kitajske, Malezije in Vietnama) ter upad domače proizvodnje.

Protidampinški ukrepi iz obdobja 2013 – 2018 so bili odpravljeni zaradi pritiska monterjev sončnih elektrarn, kar je sprožilo val poceni uvoza in zaprtje večine evropskih tovarn. Podobna situacija se ponavlja v letih 2024 – 2025 z novimi preiskavami in začasnimi dajatvami na komponente, a osnovna asimetrija ostaja nerešena. To otežuje vertikalno integracijo in ustvarja konflikt med kratkoročno zaščito industrije ter dolgoročnimi podnebnimi cilji EU, saj višji stroški komponent lahko letno upočasnijo nova nameščanja za 15 – 25 GW.

V prispevku bomo analizirali zgoraj opisano carinsko asimetrijo, podprto s podatki Eurostata, STO in Evropske komisije, s poudarkom na prostem pretoku blaga v EU, uvozom komponent iz tretjih držav in vplivom protidampinških ukrepov. Zaključili bomo s predlogi za odpravo asimetrij (začasne olajšave, poenostavljeni postopki,

novi sporazumi), ki bi lahko uravnotežili industrijske potrebe in cilje zelenega prehoda ter okrepili energetske suverenost EU.

2 Trenutna carinska struktura in asimetrije v evropski fotovoltaični industriji

Evropska komisija je v juniju 2013 uvedla začasne protidampinške dajatve na uvoz kitajskih fotovoltaičnih modulov, solarnih celic ter silicijevih rezin (*ang. wafer*), pri čemer so začetne stopnje segale od 11,8 % do 67,9 %. Glavni cilj tega ukrepa je bila zaščita evropske industrije pred dampinškim uvozom, ki je resno ogrožal položaj domačih proizvajalcev. S tem so želeli preprečiti množične stečaje in ohraniti zaposlitvene priložnosti, saj je kitajski uvoz takrat zajemal več kot 80 % trga v EU ter med letoma 2009 in 2011 prispeval k približno 40-odstotnemu znižanju cen (Evropska Komisija, 2013).

Decembra 2013 so bile dajatve potrjene z Uredbo Sveta (EU) št. 1238/2013 in št. 1239/2013, s stopnjami med 27,3 % in 64,9 % ter dogovorom o minimalni uvozni ceni (MIP) s Kitajsko. Namen je bil vzpostaviti poštene konkurenčne pogoje, spodbuditi trajnostno rast evropske fotovoltaične industrije in zmanjšati odvisnost od uvoza, na podlagi pritožbe združenja EU ProSun (Svet EU, 2013).

Ti ukrepi so bili uvedeni v času, ko je Kitajska do leta 2012 nadzirala približno 70 % globalnega trga fotovoltaičnih proizvodov, medtem ko je evropska proizvodnja doživela približno 60-odstotni upad. Namen je bil vzpostaviti ravnotežje na trgu, spodbuditi inovacije ter uskladiti s cilji evropske energetske politike, čeprav so poznejše študije razkrile le omejen dolgoročni učinek pri revitalizaciji lokalne proizvodnje. (Curran et al., 2021; Poitiers et al., 2024).

Septembra 2018 se je Evropska komisija odločila, da ne podaljša omenjenih ukrepov, kar je omogočilo neomejen uvoz brez carinskih dajatev in privedlo do več kot 80-odstotnega znižanja cen modulov glede na leto 2013. Čeprav je ta sprememba pospešila vgradnjo fotovoltaičnih sistemov, je hkrati povzročila zaprtje večine evropskih obratov za proizvodnjo solarnih panelov, saj domači izdelovalci niso mogli tekrovati s cenami pod 0,20 EUR/W. Delež uvoza iz Kitajske, Tajvana in Malezije je poskočil na več kot 90 %, kar je oslabilo vertikalno integracijo v evropski panogi in poglobilo odvisnost od azijskih dobavnih poti. (Poitiers et al., 2024).

Leta 2025 je Evropska komisija sprožila pregled izteka protidampinških in protisubvencijskih ukrepov za solarno steklo iz Kitajske, in sicer na pobudo skupine Interfloat, z namenom oceniti morebitna tveganja ponovnega dampinga. Ta pregled lahko traja do 15 mesecev in bi utegnil pripeljati do podaljšanja dajatev za nadaljnjih pet let (Evropska komisija, 2025). V Sloveniji ti ukrepi sicer povečujejo stroške za proizvajalce, vendar hkrati podpirajo prizadevanja za energetske neodvisnost, medtem ko industrijske organizacije predlagajo uravnotežene alternative, denimo subvencije za domačo proizvodnjo. (SolarPower Europe, 2024).

3 Analiza tržnih podatkov in strukture evropske fotovoltaične industrije

Statistični kazalniki razkrivajo, da je Evropska unija v letu 2024 uvozila približno 94,4 GW fotovoltaičnih modulov, kar pomeni okoli 7-odstotni upad v primerjavi z letom 2023 (101,48 GW). Večji del tega uvoza izhaja iz Kitajske, ki je v prvih sedmih mesecih leta 2025 dobavila približno 60,4 GW na evropski trg, kar dodatno izpostavlja trajno odvisnost od azijskih dobaviteljev, čeprav se izvajajo prizadevanja za diverzifikacijo dobavnih verig. (TaiyangNews, 2025).

Kitajska v zadnjih letih obvladuje med 96 in 98 % uvozov, pri čemer je vrednost preseгла 19,7 milijarde evrov v letih 2022 in 2023, medtem ko narašča uvoz iz Malezije in Vietnama zaradi selitve kitajskih proizvodnih obratov z namenom izogibanja carinskim ukrepom; skupni delež teh treh držav presega 90 % (Poitiers & Weil, 2024). Na globalni ravni so v letu 2024 ključni viri surovin zajemali Vietnam (5,84 milijarde USD), Tajsko (3,6 milijarde USD) in Malezijo (3,4 milijarde USD), kar kaže na premik proizvodnje proti jugovzhodni Aziji, čeprav je v EU več kot 90 % modulov še vedno globoko vpeto v kitajsko dobavno verigo (TradeImEX, 2025). Po podatkih Eurostata je vrednost uvoza izdelkov za zeleno energijo v letu 2024 dosegla 14,6 milijarde evrov, od tega 11,1 milijarde za solarne panele. (Eurostat, 2025).

Domača proizvodnja solarnih celic in silicijevih rezin v Evropski uniji zadovoljuje manj kot 2 % domačih potreb, pri čemer letna zmogljivost ne presega 10 GWp, medtem ko povpraševanje sega od 60 do 104 GWp. V Evropi ni več obratov za proizvodnjo silicijevih ingotov ali rezin, kar odraža popolno odsotnost vertikalne integracije in množična zaprtja tovarn po letu 2018 (European Solar Manufacturing Council, 2025). Surovine za evropsko proizvodnjo silicijevih rezin so še vedno skoraj

stoodstotno uvožene iz Kitajske, medtem ko zmogljivost za solarne celice znaša zgolj 2 do 4 GW, brez vidnega napredka k cilju 30 GW do leta 2025. (European Solar PV Industry Alliance, 2023). V Sloveniji manjka domača proizvodnja solarnih celic, kar izpostavlja nujnost pobud, kakršen je Zakon o industriji brez neto emisij (Net-Zero Industry Act), vendar brez oprijemljivih izidov v letu 2025 (PV Tech, 2025).

Carinska ureditev Evropske unije obremenjuje ključne sestavne dele, kot so steklo, folije in okvirji, z dajatvami od 3 do 7,5 %, medtem ko so končni moduli v celoti oproščeni (0 %), kar resno otežuje vertikalno integracijo in krepi uvoz iz Azije, kjer Kitajska prevladuje z 96 do 98 % uvoza v EU (Poitiers & Weil, 2024). Domača pokritost potreb tako ostaja pod 2 % zaradi zgodovinskih zaščitnih ukrepov in njihove ukinitve leta 2018, medtem ko tako imenovane reshoring pobude brez odprave te asimetrije kažejo le omejeno učinkovitost (European parlament, 2021).

Povišani vhodni stroški resno poslabšujejo konkurenčni položaj domačih sestavljalcev, medtem ko bi uvedba carin na fotovoltaične module lahko zmanjšala letne namestitve za 15–25 GW, vendar hkrati okrepila vertikalno integracijo (McKinsey, 2025). Predstavniki industrije se zavzemajo za uravnotežene rešitve, kot so subvencije za lokalno proizvodnjo, ki bi pomagale zmanjšati odvisnost in ublažiti vplive globalnih tarif (SolarPower Europe, 2024).

4 Primerjava konkurenčnosti z uvozniki končnih izdelkov

Carinska neskladja v Evropski uniji postavljajo domače proizvajalce v neenakopraven položaj glede na uvoznike iz Kitajske in jugovzhodne Azije. Ti uvozniki namreč izkoriščajo nižje cene kitajskih izdelkov, kar postopoma zmanjšuje tržni delež lokalnih proizvajalcev, ki se soočajo z višjimi vhodnimi stroški in ne zmorejo doseči cen pod 0,20 EUR/W. Ta dinamika je po letu 2018 bistveno prispevala k zapiranju večine evropskih tovarn. Uvozniki končnih modulov se opirajo na kitajske subvencije in nizke proizvodne stroške, kar v določenih segmentih znižuje evropske cene za približno 17 %, medtem ko evropski proizvajalci trpijo zaradi pomanjkljive vertikalne integracije in odvisnosti od uvoženih sestavnih delov. Uvozniki tako obvladujejo več kot 90 % trga, kar resno ogroža lokalno proizvodnjo in energetske samozadostnost EU (SolarPower Europe, 2024).

V scenarijih globalnih trgovinskih napetosti bi tarife na kitajske module lahko narasle do 47,7 %, kar bi do leta 2050 povečalo stroške uvoznikov za približno 3 % ter upočasnilo rast namestitvev novih sončnih elektrarn za okoli 7 % do leta 2035, obenem pa nekoliko okrepilo položaj evropskih proizvajalcev z manj centraliziranimi dobavnimi verigami. Kljub temu neskladje še naprej daje prednost uvoznikom, saj lokalni izdelovalci ne dosegajo potrebnega obsega za doseganje konkurenčnih cen (McKinsey, 2025). Med posledicami izstopa izguba zaposlitev v EU – od 648.000 v letu 2022 do potencialnih 1,2 milijona do leta 2027 brez uvedbe zaščitnih mehanizmov –, saj trgovinski ukrepi višajo cene in zavirajo napredek, medtem ko uvozniki izkoriščajo preusmerjene kitajske izvoze, ki izhajajo iz ameriških tarif (Kleidon et al., 2024).

Po odpravi protidampinskih ukrepov leta 2018 je prišlo do zaprtja tovarn zaradi poceni uvoza, ki je znižal cene modulov za več kot 40 % do leta 2023. Delež EU v globalni proizvodnji je padel pod 1 %, zaprtje tovarn, kot sta Jabil na Poljskem (2018) in Norwegian Crystals ter Norsun (2023), pa je ogrozilo polovico zmogljivosti za sestavljanje modulov (Poitiers et al., 2024).

Zaposlenost v panogi sončne energije v EU-27 je leta 2022 obsegala 347.000 delovnih mest (zgolj 7 % v proizvodnji, kar 84 % pa v namestitvenih dejavnostih), medtem ko IRENA navaja skupno 517.000 zaposlenih, od tega le 44.200 v proizvodnji (IRENA, 2023). Ta razvoj ogroža cilje zelenega prehoda in ohranjanje delovnih mest. Zakon o industriji brez neto emisij (Net-Zero Industry Act) iz leta 2023 si prizadeva za revitalizacijo sektorja, vendar brez odprave omenjenih neskladij ostajajo izgube primerljive s tistimi v vetrni industriji (Jaeger, 2025).

Na dolgi rok bi uvedba carin na fotovoltaične module lahko zmanjšala nameščeno solarno zmogljivost za 7 % do leta 2035, povečala delež plina v energetski sestavi ter za eno do dve leti prestavila doseganje 86-odstotnega deleža čiste energije, hkrati pa prinesla 3-odstotno rast stroškov prehoda do leta 2050. Kitajska dominacija na področju surovin in fotovoltaičnih modulov dodatno pogloblja ranljivost Evropske unije (McKinsey, 2025). Nedavne ameriške carine še dodatno znižujejo cene kitajskih modulov, kar kratkoročno pospešuje energetski prehod, vendar na dolgi rok podaljšuje zanašanje na fosilna goriva in spodbuja protekcionistične ukrepe, ki nazadnje oslabijo energetsko samozadostnost EU. Strukturna odvisnost od uvoza fosilnih goriv (58 %) in kitajske prevlade v kritičnih surovinah (70 %) povečuje

tveganja, slednje pa brez odprave asimetrij ne more zagotoviti uspešnega zelenega prehoda (Rabobank, 2025).

5 Konflikt med industrijsko zaščito in podnebnimi cilji

Dodatne obremenitve, kot je mehanizem za prilagoditev ogljične meje (CBAM), lahko bistveno vplivajo na stroške komponent za fotovoltaične module v Evropski uniji, še posebej pri uvozu iz Kitajske in jugovzhodne Azije. Po razpoložljivih ocenah bi CBAM lahko prispeval od 40 do 50 EUR/kWp v obliki ogljičnih dajatev, kar bi uvozne cene modulov povišalo za 20 do 30 %, medtem ko se kratkoročno pričakuje 5- do 10-odstotno povečanje cen komponent. Ta razvoj znižuje konkurenčnost vgradenj in utegne upočasniti zeleni prehod z zmanjšanjem dostopnosti ključnih tehnologij (Maysun Solar, 2025).

Protidampinški ukrepi iz leta 2013 so občutno zmanjšali letno rast deleža solarne električne energije v Evropski uniji z 0,7 % na 0,2 % v obdobju med 2014 in 2018, hkrati pa prispevali k približno 0,75-odstotnemu porastu emisij CO₂ v elektroenergetskem sektorju; brez njih bi rast deleža utegnila biti višja za 0,5 % na leto. Takšna protekcionistična pristopnost viša cene in ovira širitev obnovljivih virov energije (Ehrentraut et al., 2025).

V začetku leta 2025 so evropski distributerji zabeležili več kot 20-odstotno rast cen modulov zaradi krčenja zalog in napetosti v dobavnih verigah; pri vztrajanju pri izbranih blagovnih znamkah lahko ta porast doseže 20 %, kar dodatno viša stroške komponent, kot so solarne celice in steklo, ter zadržuje uvedbo novih namestitev (PV Magazine, 2025).

V začetku leta 2025 so evropski distributerji zabeležili več kot 20-odstotno rast cen modulov zaradi krčenja zalog in napetosti v dobavnih verigah; pri vztrajanju pri izbranih blagovnih znamkah lahko ta porast doseže 20 %, kar dodatno viša stroške komponent, kot so solarne celice in steklo, ter zadržuje uvedbo novih namestitev (PV Magazine, 2025).

Globalni carinski trendi, denimo ameriške carine na kitajske izdelke, bi lahko dodatno zavrli vgradnje v Evropski uniji za približno 7 % do leta 2035, prestavili doseganje 86-odstotnega deleža čiste energije za eno do dve leti ter povečali stroške

prehoda za 3 % do leta 2050, kar izpostavlja protislovje med zaščito domače industrije in podnebnimi cilji (McKinsey, 2025). V Sloveniji bi takšni trgovinski ukrepi zaradi povišanih cen komponent zmanjšali tempo namestitev in ogrozili nacionalne cilje za obnovljive vire energije (Zelena Slovenija, 2025).

Evropska unija si trenutno prizadeva doseči približno 600 GW nameščene fotovoltaične zmogljivosti do leta 2030, kar bi zahtevalo podvojitev trenutne rasti, vendar se sooča s številnimi ovirami: nestabilnostmi v dobavnih verigah, omejitvami razpoložljivih zemljišč (ki bi zahtevala več milijonov hektarjev), zaostajanjem v razvoju omrežne infrastrukture (kar povzroča upočasnitev za 20–30 GW na leto) ter pomanjkanjem kvalificirane delovne sile in regulatornimi preprekami. Brez ustrezne diverzifikacije, posodobitve omrežja in optimizacije stroškov ostaja ta cilj resno ogrožen (McKinsey, 2025).

6 Zaključek

Carinska asimetrija v Evropski uniji ustvarja sistemsko oviro za razvoj domače proizvodnje. Evropski proizvajalci se soočajo z višjimi stroški, uvozniki pa izkoriščajo poceni azijske dobave, kar krepi prevlado uvoženih izdelkov (več kot 90 % vgrajenih modulov) in prispeva k strmemu upadu lokalne izdelave solarnih celic ter rezin, ki zdaj pokrivajo manj kot 2 % potreb. Protidampinški ukrepi med letoma 2013 in 2018 so sprožili valove poceni uvoza in množičnih zaprtij obratov, dodatne obremenitve pa lahko povišajo cene komponent za 10–20 % ter zmanjšajo letne namestitve za 15–25 GW, kar resno ogroža cilj 600 GW do leta 2030.

Vpliv na konkurenčnost je nedvoumen: evropski izdelovalci nosijo breme povišanih vhodnih stroškov, izgube zaposlitev in pomanjkljive vertikalne integracije, medtem ko uvozniki črpajo prednosti iz kitajskih subvencij in presežne proizvodnje. Na dolgi rok to pogloblja izpostavljenost Evropske unije geopolitičnim tveganjem in zavira prehod stran od fosilnih goriv. Napetost med zaščito domače industrije in podnebnimi cilji je še posebej očitna, saj dodatne dajatve lahko dvignejo cene komponent za 10 do 20 %, kar bi zaviralo letne vgradnje za 15 do 25 GW in ogrozilo cilj približno 600 GW nameščene zmogljivosti do leta 2030. Brez premišljenih intervencij bo Evropska unija težko uskladila kratkoročno potrebo po dostopni energiji z dolgoročno vizijo trajnostne energetske politike.

Za premagovanje teh neskladij je smiselno razmisliti o naslednjih ukrepih: (a) uvedbičasne ničelne carinske stopnje za vse bistvene komponente pri proizvajalcih s sedežem v EU, kar bi znižalo izdatke in spodbudilo lokalno sestavljanje; (b) poenostavitvi postopkov za pridobitev statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta (AEO), s čimer bi se olajšala birokracija pri uvozu; (c) sklepanju novih trgovinskih dogovorov z Indijo, Turčijo in državami severne Afrike, ki bi omogočili večjo razpršitev dobavnih poti in zmanjšali odvisnost od Kitajske; (d) ciljanem izkoriščanju mehanizmov IPCEI in Zakona o industriji brez neto emisij za podporo vertikalno integriranim obratom, ki bi pospešili inovacije in rast domače tehnologije. Ti koraki bi zagotovili večjo energetske suverenost, ohranili zagon zelenega prehoda in okrepili evropsko panogo, ne da bi pri tem žrtvovali podnebne cilje. Le s celovitim in uravnoteženim pristopom bo Evropska unija lahko obvladala sedanje izzive in zagotovila trajnostno energetske prihodnost.

Viri in literatura

- Curran, L., Lv, P., & Spigarelli, F. (2021). Chinese investment in the EU renewable energy sector: Motives, synergies and policy implications. *Energy Policy*, 101, 1-10.
- Ehrentraut, P., Pollitt, M., Višković, V., & Willems, B. (2025). Protectionism's adverse impact on renewable energy deployment: Evidence from the European Union's import duties on China-made photovoltaic panels. *Energy Economics*, 127, Article 107046.
- European Solar Manufacturing Council. (2025). Reshoring solar module manufacturing to Europe. <https://www.solareb2b.it/wp-content/uploads/2025/09/report-moduli.pdf>
- European Solar PV Industry Alliance. (2023). Towards 30 GW of PV manufacturing in Europe. https://solaralliance.eu/wp-content/uploads/2023/06/ESIA_WG-Status-Report-Q2-2023.pdf
- Eurostat. (2025). EU imports €14.6 billion in green energy products. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20251009-2>
- Evropska Komisija. (2013). Memo: EU imposes provisional anti-dumping duties on Chinese solar panels. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_13_497
- Evropska Komisija. (2025). Obvestilo o začetku pregleda zaradi izteka protidampinskih ukrepov, ki se uporabljajo za uvoz solarnega stekla s poreklom iz Ljudske republike Kitajske. Uradni list Evropske unije, C 2025/04011.
- Evropski parlament. (2021). Post Covid-19 value chains: Options for reshoring production back to Europe in a globalised economy. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/653626/EXPO_STU\(2021\)653626_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/653626/EXPO_STU(2021)653626_EN.pdf)
- IRENA. (2023). Renewable energy and jobs: Annual review 2023. <https://www.irena.org/Digital-Report/Renewable-energy-and-jobs-Annual-review-2023>
- Jaeger, J. (2025). Europe's green jobs crisis: Why slow decarbonisation threatens employment more than climate action. Social Europe. <https://www.socialeurope.eu/europes-green-jobs-crisis-why-slow-decarbonisation-threatens-employment-more-than-climate-action>
- Kleidon, A., et al. (2024). Economic impacts of the Trump Tariff Proposals on Europe. Grantham Research Institute. <https://www.lse.ac.uk/granthaminstitute/wp->

- content/uploads/2024/10/Economic-impacts-of-the-Trump-Tariff-Proposals-on-Europe.pdf
- Maysun Solar. (2025). Solar module costs may rise by 10% in 2026! In-depth analysis of CBAM's impact on the industry. <https://www.maysunsolar.com/blog-solar-module-costs-may-rise-by-10-in-2026-in-depth-analysis-of-cbams-impact-on-the-industry/>
- McKinsey. (2025). Global tariffs could slow US and EU solar and storage growth. <https://solarstorageextra.com/mckinsey-global-tariffs-could-slow-us-and-eu-solar-and-storage-growth/>
- Poitiers, N., & Weil, P. (2024). Transatlantic clean investment monitor 2: A solar PV snapshot. Bruegel. <https://www.bruegel.org/analysis/transatlantic-clean-investment-monitor-2-solar-pv-snapshot>
- Poitiers, N., Weil, P., Ferrazzi, M., & Sekut, K. (2024). Smarter European Union industrial policy for solar panels. Bruegel. <https://www.bruegel.org/policy-brief/smarter-european-union-industrial-policy-solar-panels>
- PV Magazine. (2025). European PV module purchasing platform reports 20% increase in panel prices. <https://www.pv-magazine.com/2025/01/29/european-solar-module-purchase-platform-reports-20-increase-in-panel-prices/>
- PV Tech. (2025). Study says EU 30GW solar module manufacturing target is achievable. <https://www.pv-tech.org/study-says-eu-30gw-solar-module-manufacturing-target-is-achievable/>
- Rabobank. (2025). The energy transition in Europe, Part 1: More constraints than certainties. <https://www.rabobank.com/knowledge/d011505124-the-energy-transition-in-europe-part-1-more-constraints-than-certainties>
- SolarPower Europe. (2024). Statement opposing trade defence measures. <https://www.solarpowereurope.org/blog/statement-opposing-trade-defence-measures>
- Svet EU. (2013). Izvedbena Uredba Sveta (EU) št. 1238/2013 z dne 2. decembra 2013 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve in dokončnem pobiranju začasne dajatve na uvoz fotonapetostnih modulov iz kristalnega silicija in njihovih ključnih sestavnih delov (tj. celic) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske ali ki so od tam poslani. Uradni list Evropske unije, L 325, 1–65. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32013R1238>.
- TaiyangNews. (2025). Europe leads July 2025 Chinese solar module exports. <https://taiyangnews.info/business/china-solar-module-exports-7m-2025>
- TradeImEX. (2025). Global solar panel import data 2024-25. <https://www.tradeimex.in/blogs/global-solar-panel-import-data-2024-25-top-importers-by-country>
- Zelena Slovenija. (2025). ESG-199-200. <https://www.zelenaslovenija.si/wp-content/uploads/2025/06/ESG-199-200.pdf>

